

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV040-24

Banja Luka, 26.06.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje budžeta	14
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	14
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	15
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	18
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	18
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	19
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	19
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	20
	6.3. Vanbilansna evidencija	20
	6.4. Novčani tokovi.....	20
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	20
	6.6. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	20

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih van GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora van GKT i Pregled novčanih tokova sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2023. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine nije izvršen u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2), članom 5., 17. stav (6) i (7), 18. stav (1) tačka 5) i 20. stav (1) tačka 3), 4) i 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije popisan dio imovine u vlasništvu i tuđa imovina, nisu sačinjene posebne popisne liste za imovinu za koju nije bilo moguće utvrditi vrijednost na dan popisa, nisu prezentovana neusaglašena stanja imovine i razlozi zbog kojih usaglašavanje nije izvršeno, nije izvršen unos podataka o stanjima potraživanja i obaveza koja odražava eksternu potvrdu stanja, izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, pregled knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza čija stvarna stanja na dan popisa nisu utvrđena.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1., 6.1.2.1., 6.1.2.2. i 6.1.2.3. ovog Izvještaja:

Ostali prihodi su precijenjeni za 18.519 KM, a potcijenjeni transferi unutar iste jedinice vlasti za 5.000 KM i ostali primici iz transakcija između različitih jedinica vlasti za 13.519 KM, jer evidentiranje namjenskih sredstava za finansiranje projekata od nadležnog Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske i uplaćene refundacije za neto plate pripravniciima nije izvršeno u skladu sa članom 94. i 113. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su potcijenjeni, a rashodi za lična primanja zaposlenih precijenjeni za 17.800 KM, jer obračunate i isplaćene neto naknade pripravniciima koje se refundiraju nisu evidentirane u skladu sa članom 99. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada su potcijenjeni, a ostali neklasifikovani rashodi precijenjeni za 8.018 KM, jer evidentiranje rashoda za bruto naknade za ogrev i zimnicu za 2023. godinu nije izvršeno u skladu sa članom 91. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi po osnovu reprezentacije su precijenjeni za najmanje 42.063 KM, a potcijenjeni tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji za 23.100 KM i transferi jedinicama lokalne samouprave za 18.963 KM za podršku projekata na promociji turizma Republike Srpske, jer isti nisu klasifikovani u skladu sa članom 95. stav (3) i 102. Pravilnika budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi obračunskog karaktera i izdaci za nabavku zaliha sitnog inventara su potcijenjeni, a rashodi za kancelarijski materijal i rashodi za tekuće održavanje opreme precijenjeni za 1.643 KM, jer nabavka sitnog inventara nije evidentirana u skladu sa članom 60. stav (4) i (7) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. ovog Izvještaja

Obrazloženja uz finansijske izvještaje ne sadrže informacije propisane članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 24 – Prezentacija budžetskih informacija u finansijskim izvještajima, MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu

sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 26.06.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske za 2023. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkama 3. i 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

U Pravilniku o platama i naknadama zaposlenih u Turističkoj organizaciji Republike Srpske nije izvršeno usklađivanje koeficijenata složenosti poslova i pravo na naknade po osnovu ogreva i zimnice sa članom 9., 11., 19. i 20. Zakona o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske. Isplaćene naknade po osnovu ogreva i zimnice nisu predviđene članom 19. navedenog zakona.

Ugovor o djelu sa jednim izvršiocem je zaključen za poslove koji predstavljaju osnovnu djelatnost, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, jer su isplate dnevnica i drugi troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu vršene u gotovini.

Za dodijeljena sredstva turističkim organizacijama opština i gradova za projekte izrade tematskih staza prema zaključenim sporazumima i neprofitnim organizacijama i udruženjima za podršku projekata u oblasti turizma, prema odlukama, Javna ustanova Turistička organizacija Republike Srpske nije donijela interni akt kojim bi propisala pravila o uslovima, načinu dodjele i izvještavanju o utrošku sredstava dodijeljenih za podršku projekata u oblasti turizma.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Za izvršene nabavke roba i usluga u ukupnom iznosu od 18.377 KM koje se odnose na nabavke usluga servisa mobilnih telefona, računarske opreme, poklon paketa za potrebe reprezentacije, tekuće održavanje službenih vozila, usluge zakupa motornih vozila, usluge štampanja, grafičke obrade, kopiranja, uvezivanja, zakup prostora za proslavu dana Nove godine, roba široke potrošnje, prehrambenih proizvoda, vode i kafe iz aparata nisu provedeni postupci javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama.

Na portalu javnih nabavki nisu objavljeni izvještaji o postupku javne nabavke i osnovni elementi zaključenih ugovora za većinu provedenih postupaka, što nije u skladu sa članom 75. stav 1) i 2) Zakona o javnim nabavkama. Takođe, nije izvršena objava izvještaja o realizaciji direktnog sporazuma za nabavku usluga izrade i dizajna turističke mape na portalu javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 90. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. ovog Izvještaja:

Finansijski plan kao sastavni dio Programa rada za 2023. godinu ne sadrži planirane primitke, izdatke za nefinansijsku imovinu, ostale izdatke, grantove neprofitnim organizacijama i udruženjima i transfere između različitih nivoa vlasti. Finansijskim planom nije izvršena procjena budžetskih sredstava i budžetskih izdataka za fiskalnu 2023. godinu u skladu sa članom 5. i 6. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Prema članu 16. stav (5) i 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da osnivač imenuje i razrješava članove Upravnog odbora i direktora na mandat od četiri godine uz prethodno provedeni postupak javne konkurencije. Prema članu 4. stav (2) Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske propisano je da se, kao izuzetak, imenovanja na kraći period vrše na najviše dva mjeseca i da se ne mogu ponoviti. Konkursna procedura za imenovanje članova Upravnog odbora i direktora Turističke organizacije Republike Srpske nije provedena, a Vlada Republike Srpske je rješenjima od 03.05.2018. godine imenovala vršiocima dužnosti članova Upravnog odbora na period od po 60 dana, a rješenjima od 01.07.2021. godine vršioca dužnosti direktora Turističke organizacije Republike Srpske na period od po 60 dana.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove Turistička organizacija Republike Srpske.

Banja Luka, 26.06.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja godišnjeg popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2), članom 5., 17. stav (6) i (7), 18. stav (1) tačka 5) i 20. stav (1) tačka 3), 4) i 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) transferi unutar iste jedinice vlasti i ostali primici priznaju u skladu sa članom 94. i 113. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) rashodi za lična primanja zaposlenih i rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazuju u glavnoj knjizi prema klasifikaciji propisanoj članom 13.-16., 91. stav (3), 92., 95. stav (3) i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) za obračun amortizacije primjenjuju amortizacione stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike,
- 5) izdaci za nabavku zaliha sitnog inventara i ostali izdaci priznaju u skladu sa članom 60. stav (4) i (7) i članom 99. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 6) priznavanje, vrednovanje i klasifikacija nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14, članom 21. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 7) Pregled novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 38. stav (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 25(a) i
- 8) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju potrebne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Turističke organizacije u skladu sa članom 205. Zakona o radu,
- 2) uredi oblast prava zaposlenih na naknadu prevoza na posao i sa posla, te izvrši usaglašavanje Pravilnika o platama i naknadama sa članom 9., 11., 19. i 20. Zakona o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske,
- 3) uspostavi evidencija o korišćenju službenih vozila na propisanim putnim nalozima u skladu sa članom 3. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga, odredi normativ potrošnje goriva po službenom vozilu i vrši kontrola utroška goriva i tekućeg održavanja po pojedinom vozilu,
- 4) za službena putovanja u inostranstvo provode procedure i postupci u skladu sa tačkom X podtačka (2) i (5), XV podtačka (2), XVII podtačka (1) i (2) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- 5) donesu interni akti o dodjeli namjenskih sredstava za podršku projektima u oblasti turizma kao i o uslovima i načinu korišćenja mobilnih telefona u službene svrhe,

- 6) isplate iz blagajne vrši u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- 7) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici,
- 8) procjenjivanje vrijednosti, planiranje i provođenje postupaka javnih nabavki, te objava obavještenja i izvještavanje vrši u skladu sa članom 6., 14a., 75. stav (1) i (2) i 90. stav (6) Zakona o javnim nabavkama i
- 9) u procesu pripreme finansijskog plana izvrši procjena budžetskih sredstava i budžetskih izdataka u skladu sa članom 5. i 6. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi
- Zakon o turizmu, član 75-82.
- Zakon o boravišnoj taksi
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske, član 5. i 6.
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4. i 9-11.
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru, član 11-15.
- Zakon o javnim nabavkama
- Zakon o radu, član 26., 39. i 205.
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske, član 6., 9.-11., 19. i 20.
- Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII
- Zakon o doprinosima
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27.
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, član 3.
- Odluka o utvrđivanju cijene rada
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Turistička organizacija Republike Srpske
- Pravilnik o platama i naknadama u JU Turistička organizacija Republike Srpske

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Turistička organizacija Republike Srpske osnovana je Odlukom Vlade Republike Srpske od 23.12.2004. godine kao republička javna ustanova sa svojstvom pravnog lica od posebnog društvenog interesa za oblast turizma, za vršenje poslova razvoja turizma, očuvanje i zaštitu turističkih vrijednosti na teritoriji Republike Srpske, u cilju vršenja promocije, unapređenja, očuvanja i zaštite turističkih vrijednosti od interesa za Republiku Srpsku. Ustanova posluje pod nazivom Javna ustanova Turistička organizacija Republike Srpske (u daljem tekstu: Turistička organizacija) sa sjedištem u Banjoj Luci.

Turistička organizacija obavlja poslove na promociji i unapređenju turizma od interesa za Republiku Srpsku kao i poslove promotivnih, programskih koordinatorskih aktivnosti u turizmu u skladu sa Zakonom o turizmu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/17 i 16/23) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/07, 109/12 i 44/16).

Sredstva potrebna za finansiranje rada Turističke organizacije obezbijedena su iz Budžeta Republike Srpske putem transfera od Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske, prihoda od boravišne takse, donacija i drugih izvora.

Turistička organizacija ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga izvan Glavne knjige trezora Republike (u daljem tekstu: GKT), a svoje poslovanje obavlja preko vlastitog računa otvorenog kod poslovne banke.

Organi upravljanja Turističke organizacije su direktor i Upravni odbor, koje imenuje i razrješava osnivač. Nadzor nad upravljanjem i radom Turističke organizacije vrši Ministarstvo trgovine i turizma Republike Srpske (u daljem tekstu: nadležno Ministarstvo).

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Turistička organizacija nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Turističke organizacije.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom kao osnovnim opštim aktom Turističke organizacije uređena je djelatnost, unutrašnja organizacija, zastupanje i predstavljanje, organi upravljanja i rukovođenja, javnost rada i druga značajna pitanja za poslovanje ustanove.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Turističke organizacije od 19.04.2010. godine sa izmjenama i dopunama od 13.05.2011. godine i od 02.12.2014. godine donio je Upravni odbor uz pribavljene saglasnosti nadležnog Ministarstva u skladu sa članom 19. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi. Navedenim pravilnikom uređeni su unutrašnja organizacija u okviru djelatnosti ustanove, nazivi i opisi radnih mjesta, uslovi za obavljanje poslova i broj izvršilaca. U uspostavljenim organizacionim jedinicama, uključujući direktora, sistematizovano je 17 radnih mjesta sa 19 izvršilaca. Na dan 31.12.2023. godine bilo je angažovano 19 izvršilaca i to 16 izvršilaca na neodređeno vrijeme, dva na određeno vrijeme i jedan vršilac dužnosti direktora. Navedenim Pravilnikom sistematizovano je radno mjesto Saradnik za knjigovodstveno-računovodstvene poslove, koje nije popunjeno, a

računovodstvene usluge i sačinjavanje finansijskih izvještaja vrši računovodstveni biro prema zaključenom ugovoru.

Prema članu 16. stav (5) i 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi propisano je da osnivač imenuje i razrješava članove Upravnog odbora i direktora na mandat od četiri godine uz prethodno provedeni postupak javne konkurencije. Prema članu 4. stav (2) Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 41/03) propisano je da se, kao izuzetak, imenovanja na kraći period vrše na najviše dva mjeseca i da se ne mogu ponoviti. Konkursna procedura za imenovanje članova Upravnog odbora i direktora Turističke organizacije nije provedena, a Vlada Republike Srpske je rješenjima u periodu od 03.05.2018. godine do perioda obavljanja revizije imenovala vršioce dužnosti članova Upravnog odbora (u daljem tekstu: članovi Upravnog odbora) na period od po 60 dana, a rješenjima u periodu od 01.07.2021. godine do perioda obavljanja revizije vršioce dužnosti direktora (u daljem tekstu: direktora) Turističke organizacije na period od po 60 dana.

U Turističkoj organizaciji su bila angažovana dva izvršioce po osnovu ugovora na određeno vrijeme. Sa jednim izvršiocom zaključeni su ugovori o radu na određeno vrijeme u periodu 01.12.2022. – 31.01.2024. godine na radno mjesto Viši stručni saradnik za pravne poslove u trajanju od po dva mjeseca, što nije u skladu sa članom 39. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16, 66/18, 119/21 i 112/23), jer je navedeno radno mjesto sistematizovano. Sa drugim izvršiocom su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme u trajanju od po tri mjeseca na radno mjesto vozača zbog zamjene odsutnog radnika u periodu od 01.07-31.12.2022. godine, zatim u trajanju od po mjesec dana zbog povećanog obima posla u periodu od 01.02.2023 – 31.01.2024. godine, a od 02.04.2024. godine sa istim licem je zaključen ugovor na neodređeno vrijeme na radno mjesto za poslove kurira-higijeničara, koje je sistematizovano Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je stupio na snagu 29.03.2024. godine. S obzirom da u toku 2024. godine nije bilo ugovora na određeno vrijeme suprotno odredbama člana 39. Zakona o radu, preporuka nije data.

U toku 2023. godine, sa jednim izvršiocom je zaključen ugovor o djelu za poslove grafičkog dizajna i pripreme za štampu za potrebe brendiranja promotivnog štanda na sajamskim nastupima u zemlji i inostranstvu, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu, jer su navedeni poslovi sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Turističke organizacije.

Direktor je donio Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima od 15.05.2014. godine, koji nije usklađivan sa promjenama zakonskih i podzakonskih propisa koji uređuju ovu oblast.

Kontrolne aktivnosti Turističke organizacije uređene su Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma (od 19.01.2015. godine), Pravilnikom o korišćenju službenih vozila (od 31.10.2014. godine) i Pravilnikom o reprezentaciji (od 31.10.2014. godine). Za navedene pravilnike nije vršeno usklađivanje sa promjenama zakonskih i podzakonskih propisa koji uređuju pojedinačnu oblast. Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenih u Turističkoj organizaciji nije izvršeno usklađivanje koeficijenata složenosti poslova i pravo na naknade po osnovu ogreva i zimnice shodno članu 9., 11., 19. i 20. Zakona o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/22 i 132/22). Isplaćene naknade po osnovu ogreva i zimnice nisu predviđene članom 19. navedenog zakona. Pored navedenog, nisu definisani uslovi i način ostvarivanja prava zaposlenih na naknadu prevoza na posao i sa posla u odnosu na udaljenost mjesta stanovanja, potvrde o mjestu prebivališta, visina i obračun naknada, a pravo na navedenu naknadu priznato je svim zaposlenima u visini pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju za vrijeme provedeno na radu i za vrijeme trajanja službenih putovanja u zemlji i inostranstvu.

Evidencije prisustva radnika na radu ne sadrže podatke o odsustvu radnika sa radnog mjesta u vremenu trajanja službenih putovanja, iste nisu potpisane i ovjerene, što nije u skladu sa članom 3. stav (4) tačka 7) Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 40/16).

Službena putovanja u inostranstvo vršena su bez odluka, a putni nalozi za službena putovanja u inostranstvo ne sadrže vrijeme prelaska granice Bosne i Hercegovine u oba pravca, uz pojedine putne naloge nisu podneseni pisani izvještaji sa službenog putovanja i dio putnih naloga za službena putovanja nije podnesen na obračun u propisanom roku, što nije u skladu sa tačkama X podtačka (2) i (5), XV podtačka (2), XVII podtačka (1) i (2) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 57/21).

Turistička organizacija nije uspostavila evidenciju o korišćenju službenih vozila na propisanim putnim nalogima (PN4 - Obrazac putnog naloga za putnički automobil) u skladu sa članom 3. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/17), nije propisala normativ potrošnje goriva po motornom vozilu i nije vršila kontrolu utroška goriva i troškova tekućeg održavanja po pojedinom vozilu (u vlasništvu dva, a popisano jedno službeno vozilo). Pored navedenog, internim aktima nisu utvrđeni uslovi i način korišćenja mobilnih telefona u službene svrhe.

Blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 86/12, 10/14 i 7/23), jer su isplate dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, putarina, goriva i drugih troškova službenih putovanja, vršene u gotovini.

Krajem 2023. godine započete su aktivnosti na uspostavljanju pomoćne knjige stalnih sredstava, koji se odnosi na analitičku evidenciju i hronološki pregled poslovnih promjena na stalnim sredstvima (unos podataka o sredstvu, način pribavljanja, datum nabavke, naziv dobavljača, jedinica mjere, procijenjeni vijek trajanja, nabavna vrijednost, godišnji i akumulirani otpis vrijednosti i drugi podaci za svako sredstvo pojedinačno).

U Turističkoj organizaciji nije vršena suštinska i formalna kontrola ispravnosti (likvidatura) ulaznih računa i druge prateće knjigovodstvene dokumentacije, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, jer za podatke unesene u poslovne knjige nije vršena pismena potvrda od strane odgovornih lica da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita i računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi.

Tokom 2023. godine i ranijih godina, Turistička organizacija je u okviru svog budžeta prema Programu rada planirala sredstva za podršku izrade projekata turističkim organizacijama opština i gradova. Postupak dodjele sredstava je vršen pozivom turističkim organizacijama jedinica lokalne samouprave za dostavu prijedloga projekata za izradu tematskih staza, a izbor najuspješnijih projekata vršila je Komisija za dodjelu sredstava, bodovanjem na osnovu utvrđenih kriterijuma. Zaključeni sporazumi o saradnji sa turističkim organizacijama opština i gradova ne sadrže obavezu izvještavanja o utrošenim namjenskim sredstvima krajnjih korisnika. Pored navedenog, odlukama direktora vršeno je odobravanje dodjele sredstava prema zahtjevima neprofitnih organizacija i udruženja u svrhu podrške na promociji turizma Republike Srpske. Turistička organizacija nije donijela interni akt kojim bi propisala pravila o uslovima, načinu dodjele i izvještavanju o utrošku sredstava dodijeljenih za podršku projekata u oblasti turizma.

Turistička organizacija je imenovala lice za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola, sačinila plan rada za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2023. godinu. Turistička organizacija nije vršila aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike

Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), jer nije uspostavila knjigu poslovnih procesa, nije identifikovala i procijenila rizike i nije vršila identifikovanje i procjenu rizika i druge aktivnosti prema navedenim propisima.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine nije izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer:

- nije popisana dio imovine u vlasništvu (službeno vozilo, dragocjenosti-umjetničke slike kao i kancelarijski sto, vitrine i stolice sa nejasno označenim inventurnim brojevima u kancelariji direktora) i tuđa imovina (kancelarijski sto i oprema u kancelariji direktora sa oznakom „Vlada Republike Srpske“) u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2) Pravilnika,
- nije popisana dio imovine koji je sadržan u pomoćnim evidencijama osnovnih sredstava (računari, monitori, prenosni računar, klima uređaj), čime nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja imovine, utvrđivanje fizičkih i vrijednosnih odstupanja između knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, analiza uzroka utvrđenih odstupanja i nisu donesene odluke o izboru adekvatnih postupaka i procedura usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, te sprovođenje odabranih postupaka i procedura usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem u skladu sa članom 5. Pravilnika,
- nisu sačinjene posebne popisne liste za imovinu za koju nije bilo moguće utvrditi vrijednost na dan popisa i nisu prezentovana neusaglašena stanja imovine na dan popisa kao i razlozi zbog kojih nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa članom 17. stav (6) i (7) Pravilnika,
- u popisnim listama komisija za popis nije izvršila unos podataka o stanjima potraživanja i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja u skladu sa članom 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika i
- izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, pregled knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza čija stvarna stanja na dan popisa nisu utvrđena, sa odgovarajućim obrazloženjima u skladu sa članom član 20. stav (1) tačka 3), 4) i 5) Pravilnika.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno i u narednim tačkama ovog izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Turističke organizacije u skladu sa članom 205. Zakona o radu,**
- **uredi oblast prava zaposlenih na naknadu prevoza na posao i sa posla, te izvrši usaglašavanje Pravilnika o platama i naknadama sa članom 9., 11., 19. i 20. Zakona o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske,**
- **uspostavi evidencija o korišćenju službenih vozila na propisanim putnim nalogima u skladu sa članom 3. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga, odredi normativ potrošnje goriva po službenom vozilu i vrši kontrola utroška goriva i tekućeg održavanja po pojedinom vozilu,**
- **za službena putovanja u inostranstvo provode procedure i postupci u skladu sa tačkom X podtačka (2) i (5), XV podtačka (2), XVII podtačka (1) i (2) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,**

- *donesu interni akti o dodjeli namjenskih sredstava za podršku projektima u oblasti turizma kao i o uslovima i načinu korišćenja mobilnih telefona u službene svrhe,*
- *isplate iz blagajne vrši u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,*
- *uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se uspostavi knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i*
- *postupci i procedure provođenja godišnjeg popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) i 2), članom 5., 17. stav (6) i (7), 18. stav (1) tačka 5) i 20. stav (1) tačka 3), 4) i 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.*

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2023. godinu sa izmjenama i dopunama, nabavke roba i usluga su planirane kroz provođenje 34 postupka u ukupnoj vrijednosti od 359.600 KM bez poreza na dodatu vrijednost i to roba u vrijednosti od 51.000 KM i usluga u vrijednosti od 308.600 KM. Prema Pregledu realizovanih nabavki i prezentovanim podacima, provedeno je 20 postupaka javnih nabavki, a ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 162.540 KM. Nizak stepen realizacije javnih nabavki se odnosi na postupke nabavki koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama (nabavka usluga prema međunarodnim pravilima planirana 90.000 KM, a realizovana 45.643 KM) i neprovedenih 14 postupaka javnih nabavki (planirane u iznosu od 123.000 KM).

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćeno je šest postupaka realizovanih javnih nabavki u iznosu od 74.255 KM i to nabavka goriva (17.301 KM), usluge hotelskog smještaja u zemlji i inostranstvu (35.127 KM), usluge posluživanja u restoranima u zemlji i inostranstvu (9.017 KM), usluge oglašavanja i marketinga u zemlji (5.500 KM), označavanje srednjovjekovnih kula i gradina u Republici Srpskoj (5.680 KM) i usluge sistematskog pregleda zaposlenih (1.630 KM).

Revizijskim ispitivanjima je utvrđeno da postupci javnih nabavki nisu provedeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, jer:

- za provedene postupke javnih nabavki u 2023. godini, nije vršena prethodna provjera tržišta i o navedenom nije sačinjena pisana zabilješka, kako je predviđeno članom 14a. Zakona,
- za izvršene nabavke roba i usluga u najmanjem iznosu od 18.377 KM koje se odnose na nabavke usluga servisa mobilnih telefona od 2.280 KM, računarske opreme od 3.699 KM, poklon paketa za potrebe reprezentacije od 6.474 KM, tekuće održavanje službenih vozila od 8.096 KM, usluge zakupa motornih vozila (Rent-A-Car) od 3.409 KM, usluge štampanja, grafičke obrade, kopiranja, uvezivanja od 8.170 KM, zakup prostora za proslavu dana Nove godine od 2.100 KM, roba široke potrošnje, prehrambenih proizvoda, vode i kafe iz aparata od 4.114 KM, nisu provedeni postupci javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama. Nabavke u najmanjem iznosu od 19.965 KM su planirane, ali nisu započete aktivnosti na njihovoj realizaciji,
- na portalu javnih nabavki nije objavljen izvještaj o postupku javne nabavke, kao ni osnovni elementi zaključenih ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav 1) i 2) Zakona i

- nije objavljen izvještaj o realizaciji direktnog sporazuma za nabavku usluga izrade i dizajna turističke mape na portalu javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 90. stav (6) Zakona.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se procjenjivanje vrijednosti, planiranje i provođenje postupaka javnih nabavki, te objava obavještenja i izvještavanje vrši u skladu sa članom 6., 14a., 75. stav (1) i (2) i 90. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Upravni odbor Turističke organizacije donio je Program rada i finansijski plan za 2023. godinu od 21.12.2022. godine na koji je Vlada Republike Srpske kao osnivač dala svoju saglasnost Odlukom od 26.01.2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 18/23) u skladu sa članom 17. i 19. Zakona o sistemu javnih službi.

Finansijskim planom za 2023. godinu, prihodi su planirani u iznosu od 1.100.000 KM koje čine transferi od nadležnog Ministarstva (650.000 KM) i neporeski prihodi koji se odnose na sredstva prikupljena od boravišnih taksi (450.000 KM), dok su planirani rashodi u iznosu od 1.100.000 KM predviđeni za rashode za lična primanja (650.000 KM u koje su uključene i bruto naknade članovima Upravnog odbora od 18.000 KM) i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (450.000 KM).

Finansijski plan kao sastavni dio Programa rada Turističke organizacije ne sadrži planirane primitke, izdatke za nefinansijsku imovinu, ostale izdatke, grantove neprofitnim organizacijama i udruženjima i transfere između različitih nivoa vlasti. S obzirom da ima status budžetskog korisnika i da pripremu budžeta i prezentaciju finansijskih izvještaja vrši u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem Republike Srpske, Turistička organizacija svojim finansijskim planom nije izvršila procjenu budžetskih sredstava i budžetskih izdataka za fiskalnu 2023. godinu u skladu sa članom 5. i 6. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u procesu pripreme finansijskog plana izvrši procjena budžetskih sredstava i budžetskih izdataka u skladu sa članom 5. i 6. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6. Finansijski izvještaji

Obrasci finansijskog izvještaja za 2023. godinu, propisani Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22) su sačinjeni i dostavljeni nadležnom Ministarstvu.

Pored navedenih obrazaca, dostavljen je i Izvještaj o radu, koje je Upravni odbor usvojio 22.04.2024. godine, a Vlada Republike Srpske dana 30.05.2024. godine

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Izvršenje budžeta odnosno finansijskog plana za 2023. godinu iskazano je u Obrascu 3b – Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih van GKT na računovodstvenom fondu 02 – Fond prihoda po posebnim propisima.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 1.143.003 KM od čega prihodi u iznosu od 1.135.246 KM i primici u iznosu od 7.757 KM.

Prihodi se odnose na neporeske prihode i transfere unutar iste jedinice vlasti. Prema nalazu revizije, prihodi su precijenjeni za 18.519 KM.

Neporeski prihodi iskazani u iznosu od 485.334 KM odnose se na boravišne takse i ostale prihode.

Boravišne takse iskazane su u iznosu od 466.815 KM odnose se na prihode koji se Turističkoj organizaciji raspodjeljuju u visini od 20% od ukupno prikupljenih sredstava od boravišne takse u Budžetu Republike Srpske prema članu 11. Zakona o boravišnoj taksi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 78/11 i 106/15).

Ostali prihodi iskazani u iznosu od 18.519 KM precijenjeni su u potpunosti. Naime, namjenska sredstva za sufinansiranje projekta „Označavanje srednjovjekovnih kula i gradina u Republici Srpskoj“ od nadležnog Ministarstva (5.000 KM) i uplaćene refundacije naknada neto plata pripravnicima od Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (13.519 KM) priznati su na poziciji ostalih prihoda, što nije u skladu sa članom 94. i 113. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer isti predstavljaju transfere unutar iste jedinice vlasti i ostale primitke iz transakcija između različitih jedinica vlasti.

Transferi unutar iste jedinice vlasti iskazani u iznosu od 650.638 KM odnose se na transfere od nadležnog Ministarstva (650.000 KM) prema odlukama o usvajanju budžeta i rebalansa budžeta za 2023. godinu i transfere od Ministarstva finansija po osnovu zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o pretplaćenim porezima i doprinosima iz ranijih godina (638 KM). Prema nalazu revizije, transferi unutar iste jedinice vlasti su potcijenjeni za iznos od 5.000 KM.

Primici iskazani u iznosu od 7.757 KM se odnose na ostale primitke po osnovu uplaćenih refundacija naknada plata za porodijsko odsustvo od Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske. Prema nalazu revizije, ostali primici iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su potcijenjeni za iznos od 13.519 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se transferi unutar iste jedinice vlasti i ostali primici priznaju u skladu sa članom 94. i 113. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 1.091.116 KM od čega rashodi u iznosu od 1.081.073 KM i izdaci u iznosu od 10.043 KM.

Rashode čine tekući rashodi i rashodi obračunskog karaktera, a izdatke čine izdaci za nefinansijsku imovinu i ostali izdaci.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani u iznosu od 1.074.340 KM odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani u iznosu od 694.371 KM viši su za 10% od predviđenih finansijskim planom. Odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (659.336) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (35.035 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (430.095 KM), rashode za porez na dohodak (29.229 KM) i zbirne doprinose (200.012 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani u iznosu od 35.035 KM odnose se na rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla (14.277 KM), novčane pomoći za rođenje djeteta (1.798 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (1.611 KM) i dnevnice za službena putovanja u inostranstvu (17.349 KM).

Prilikom evidentiranja poslovnih događaja vezanih za bruto plate, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenima, revizijskim ispitivanjima su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- primjena brojčanih oznaka i nazivi konta u glavnoj knjizi nije vršena u skladu sa klasifikacijom propisanom članom 13-16. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- Odlukama od 31.05.2023. godine i 31.08.2023. godine isplaćene su naknade za ogrev (neto 330 KM/zaposlenom) i zimnicu (neto 330 KM/zaposlenom), koje nisu predviđene članom 19. Zakona o platama u javnim službama Republike Srpske (tačka 3. izvještaja) i
- rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada su potcijenjeni, a ostali neklasifikovani rashodi precijenjeni za iznos od 8.018 KM, jer su rashodi za bruto naknade za ogrev i zimnicu za 2023. godinu iskazani na poziciji Ostali neklasifikovani rashodi, što nije u skladu sa članom 91. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani u iznosu od 379.917 KM, a odnose se na rashode po osnovu zakupa (21.077 KM), utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (21.887 KM), režijskog materijala (5.473 KM), tekućeg održavanja (15.259 KM), putovanja i smještaja (62.832 KM), stručnih usluga (53.409 KM) i ostale neklasifikovane rashode (199.981 KM).

Rashodi po osnovu zakupa se odnose na rashode za zakup parking mjesta službenog vozila (2.191 KM) i rashode zakupa štandova u inostranstvu za učešće Turističke organizacije na međunarodnim sajmovima (18.886 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga odnose se na rashode za isporuku toplotne energije (5.753 KM), električne energije (1.805 KM), za usluge vode i kanalizacije (358 KM), odvoza smeća (426 KM), pranja motornih vozila (1.156 KM), javnog i privatnog parkinga (638 KM), putarina (140 KM) i održavanja čistoće kancelarijskog prostora (532 KM).

Rashodi za režijski materijal odnose se na rashode za kancelarijski materijal (3.627 KM) i materijal za održavanje čistoće (1.845 KM).

Rashodi za tekuće održavanje odnose se na rashode za tekuće održavanje zgrada (311 KM), tekuće održavanje ostalih građevinskih objekata (240 KM), tekuće održavanje opreme (14.289 KM) i rashode za ostalo tekuće održavanje (420 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja odnose se na rashode po osnovu putovanja i smještaja u zemlji (11.328 KM), putovanja i smještaja u inostranstvu (34.605 KM) i rashode po osnovu utroška goriva (16.899 KM).

Rashodi za stručne usluge najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge finansijskog posredovanja (4.689 KM), osiguranja (3.684 KM), informisanja i medija (36.131 KM) i revizijske i računovodstvene usluge (8.795 KM).

Rashode informisanja i medija čine rashodi za usluge, štampanja, grafičke obrade, kopiranja, uvezivanja (11.169 KM), reklame i propagande i odnosa sa javnošću (18.784 KM), izrade fotografija i filma (311 KM) i ostale usluge informisanja i medija (5.867 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi se odnose na rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa (25.271 KM), reprezentacije (144.428 KM), rashode po osnovu poreza, doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (1.194 KM) i ostale nepomenute rashode (28.855 KM).

Rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa čine rashodi za bruto naknade članovima upravnog odbora (11.994 KM), bruto naknade po ugovoru o djelu i autorskom

djelu (5.259 KM) i ostale bruto naknade za rad van radnog odnosa (naknada ogreva i zimnice od 8.018 KM).

Rashodi po osnovu reprezentacije najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu organizacije prijema i manifestacija (144.284 KM) i to za učešće na međunarodnim sajmovima, izložbama i konferencijama (34.516 KM), izradu panoa sa pleksiglas segmentom (6.646 KM), izradu promotivnog video i foto materijala za predstavljanje na izboru za mis zemlje u Vijetnamu (5.000 KM), za zakup prostora za proslavu Nove godine (2.100 KM), za usluge konzumacije hrane i pića i hotelskog smještaja u zemlji i inostranstvu (7.912 KM), za nabavku poklona (8.580 KM), za štampu brošura, kataloga i kesa sa oznakom Turističke organizacije (30.830 KM), kao i namjenska sredstva doznačena sportskim klubovima i udruženjima, savezima, preduzetnicima i ostalim organizacijama (23.100 KM) i namjenska sredstva turističkim organizacijama opština i gradova u Republici Srpskoj (18.963 KM) za podršku izrade projekata u oblasti turizma (tačka 3. izvještaja).

Rashodi po osnovu reprezentacije su precijenjeni za najmanje 42.063 KM, a potcijenjeni tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji za 23.100 KM i transferi jedinicama lokalne samouprave za 18.963 KM za podršku projekata na promociji turizma Republike Srpske, jer isti nisu klasifikovani u skladu sa članom 95. stav (3) i 102. Pravilnika budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Ostali nepomenuti rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode učešća na sajmovima, izradu projekta, montažu i demontažu štandova, info pulta, namještaja, elektro instalacija, interneta, vizuelnog identiteta štanda, cvijetnih aranžmana unutar štanda (17.546 KM), nabavku prehrambenih proizvoda (4.114 KM) i rashode za sistematski pregled zaposlenih (1.840 KM).

Revizijskim ispitivanjima je utvrđeno da primjena brojčanih oznaka i nazivi konta pojedinih rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga u glavnoj knjizi nije vršena u skladu sa klasifikacijom propisanom članom 13-16. i 92. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. U okviru pozicije rashoda za kancelarijski materijal i rashoda za tekuće održavanje opreme priznata je vrijednost nabavljenih zaliha sitnog inventara (tačka 6.1.2.2. i 6.1.2.3. izvještaja).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se rashodi za lična primanja zaposlenih i rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazuju u glavnoj knjizi prema klasifikaciji propisanoj članom 13.-16., 91. stav (3), 92., 95. stav (3) i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 6.733 KM u potpunosti se odnose na rashode po osnovu amortizacije motornih vozila (3.850 KM) i opreme (2.883 KM). Obračun troškova amortizacije stalnih sredstava vršen je po amortizacionim stopama koje odstupaju na više ili na manje od propisanih stopa Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Prema nalazima revizije, rashodi obračunskog karaktera su potcijenjeni za 1.643 KM za iznos nabavne vrijednosti zaliha sitnog inventara nabavljenih u toku 2023. godine (tačka 6.1.2.1. i 6.1.2.3. izvještaja).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se za obračun amortizacije primjenjuju amortizacione stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike.

6.1.2.3. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 10.043 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke. Prema nalazu revizije, izdaci su potcijenjeni za 19.443 KM (tačka 6.1.2.1. i 6.1.2.2. izvještaja).

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u iznosu od 2.286 KM se odnose na izdatke za nabavku računarske opreme (računari i monitori).

Izdaci za nabavku zaliha sitnog inventara i to kofera za transport promotivog materijala (653 KM) i auto guma (990 KM) priznati su u okviru pozicije rashoda za kancelarijski materijal i rashoda za tekuće održavanje opreme, što nije u skladu sa članom 60. stav (4) i (7) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer se nabavka sitnog inventara priznaje kao izdatak za nefinansijsku imovinu, čija se vrijednost prilikom stavljanja u upotrebu otpisuje u potpunosti (tačka 6.1.2.2. izvještaja)

Ostali izdaci iskazani u iznosu od 7.757 KM se odnose na izdatke za naknade plata za roditeljsko odsustvo koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja. Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su potcijenjeni, a rashodi za lična primanja zaposlenih precijenjeni za 17.800 KM za obračunate i isplaćene neto naknade pripravnici koje se refundiraju od Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, što nije u skladu sa članom 99. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se izdaci za nabavku zaliha sitnog inventara i ostali izdaci priznaju u skladu sa članom 60. stav (4) i (7) i članom 99. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Na dan 31.12.2023. godine, Turistička organizacija je iskazala stanje ukupne imovine u bruto vrijednosti od 536.315 KM, ispravke vrijednosti od 80.668 KM i neto vrijednosti od 455.647 KM, koju čini nefinansijska i finansijska imovina. Ukupne obaveze su iskazane u iznosu od 67.798 KM.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina na dan 31.12.2023. godine iskazana u bruto vrijednosti od 103.284 KM, ispravke vrijednosti od 80.668 KM i neto vrijednosti od 22.616 KM, odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu i dragocjenosti.

Proizvedena stalna imovina iskazane bruto vrijednosti od 93.632 KM, ispravke vrijednosti od 72.216 KM i neto vrijednosti od 21.416 KM u potpunosti se odnosi na opremu, koju čine motorna vozila, kancelarijski namještaj, računarska oprema i ostala kancelarijska oprema, alat i inventar. Povećanje vrijednosti proizvedene stalne imovine u toku 2023. godine odnosilo se na nabavku računara i monitora u vrijednosti od 2.286 KM, a smanjenje vrijednosti na obračunate troškove amortizacije u iznosu od 6.733 KM.

Revizijskim ispitivanjima je utvrđeno da nije izvršeno priznavanje vrijednosti jednog službenog vozila u vlasništvu ustanove kao i kancelarijskog namještaja (kancelarijski sto, vitrine i stolice u kancelariji direktora) koje ustanova koristi u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14.

Klasifikacija kancelarijskog namještaja i računarske opreme nije izvršena u okviru grupe Postrojenja i oprema prema klasifikaciji propisanoj članom 21. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Turistička organizacija nije vršila procjenu vrijednosti kancelarijskog namještaja i računarske opreme čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na 0 KM u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Odlukom o otpisu osnovnih sredstava od 26.01.2023. godine nije izvršeno isknjižavanje neupotrebljive računarske opreme bruto vrijednosti od 9.587 KM, ispravke vrijednosti od 9.245 KM i neto vrijednosti od 342 KM. Revizijom je utvrđeno da je neotpisana vrijednost navedene opreme 61 KM.

Dragocjenosti iskazane vrijednosti od 1.200 KM se odnose na umjetničke slike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14, članom 21. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja iskazane u bruto i neto vrijednosti od 433.031 KM odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja, koju čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u iznosu od 56.304 KM odnose se na gotovinu u blagajni (750 KM) i bankovnim računima (55.554 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 15.532 KM čine potraživanja od zaposlenih (172 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (15.360 KM).

Ostala kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu od refundacija neto naknada za angažovane pripravnike od Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (tačke 6.1.1. i 6.1.2.1. izvještaja).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazana u iznosu od 361.020 KM čine kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (728 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti (360.292 KM) koja se odnose na neizmirene transfere od nadležnog Ministarstva.

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze sa stanjem na dan 31.12.2023. godine iskazane su u iznosu od 67.798 KM, a odnose se na obaveze za lična primanja zaposlenima (58.304 KM), obaveze iz poslovanja (4.575 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti (4.919 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenima čine obaveze za bruto plate i bruto naknade plata zaposlenih u iznosu od 55.537 KM i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja u iznosu od 2.767 KM.

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji (2.326 KM), obaveze prema fizičkim licima (600 KM) i obaveze za nabavku roba i usluga u inostranstvu (1.650 KM).

Obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na obaveze za poreze i doprinose prema zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske iz ranijih godina.

6.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 387.849 KM, a čine ih trajni izvori sredstava u iznosu od 3.036 KM i finansijski rezultat u iznosu od 384.813 KM.

Trajni izvori sredstava formirani su preuzimanjem salda trajnih izvora sredstava na kraju prethodnog izvještajnog perioda.

Finansijski rezultat čine finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 330.641 KM i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 54.172 KM.

Iskazani finansijski rezultat tekuće godine predstavlja razliku između prihoda (1.135.245 KM) i rashoda tekućeg perioda (1.081.073 KM).

Prema nalazima revizije, finansijski rezultat tekuće godine je potcijenjen za najmanje 4.281 KM za razliku između više iskazanih prihoda za 13.519 KM i više iskazanih rashoda za 17.800 KM po osnovu obračunatih i naplaćenih potraživanja za neto plate pripravniciima koje se refundiraju od Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (tačka 6.1.1., 6.1.2.2. i 6.1.2.3. izvještaja).

6.3. Vanbilansna evidencija

Prema izjavama odgovornih lica Turističke organizacije za potrebe revizije, nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali vanbilansno evidentiranje.

6.4. Novčani tokovi

U Pregledu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.063.120 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.088.387 KM i negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti od 25.258 KM.

Odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti i negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti iskazan je u iznosu od 2.286 KM.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazana je u iznosu od 83.848 KM, neto smanjenje gotovine u iznosu od 27.544 KM i gotovina na kraju perioda u iznosu od 56.304 KM.

Prema nalazima revizije, odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti su potcijenjeni za izdatke za nabavku zaliha sitnog inventara (1.643 KM), što nije u skladu sa članom 38. stav (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 25.(a)

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se Pregled novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 38. stav (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 25(a).

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama za potrebe revizije Turistička organizacija nije imala poslovnih događaja koji bi za posljedicu mogli imati potencijalne obaveze ili potencijalnu imovinu.

6.6. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjena su pisana Obrazloženja koja pružaju opšte podatke o ustanovi i osnovne podatke koje korisniku omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja, ali nisu objelodanjene informacije koje se odnose na:

- osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja i računovodstvenim politikama u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 132,
- uporedne iznose iz prethodnog perioda radi razumjevanja finansijskih izvještaja tekućeg perioda prema zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 53,

- značajnije razlike stvarnih u odnosu na odobreni finansijski plan u skladu sa zahtjevima MRS-JS 24 Prezentacija budžetskih informacija u finansijskim izvještajima, paragraf 14 (c) i
- za svaku klasu nekretnina priznatu u finansijskim izvještajima, informacije o korišćenim stopama amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu ispravku vrijednosti na početku i na kraju perioda, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti stalne imovine na početku i na kraju perioda u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88, 90 i 94.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjuju potrebne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Miroslav Karać, s.r.